

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9.

Fylke: Sør-Trøndelag.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Rennebu.

Emne: Lauving.

Bygdelag: Orkladal.

Oppskr. av: I. O. Rokkones

Gard: Rokkones.

(adresse): Stamnan.

G.nr. 132 Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
Også det.

SVAR

1. For en 50 - 60 år siden ble det slutt med lauvtaking her, dog kan det framleis være en og annen som i enkelte år, når det er lite høy, tar lauv.
  2. Lauvtakinga begynte etter slåttten. Det ble tatt lauv av bjørk, asp, rogn og selje. En flink lauvtaker tok 80 a 100 kjerv pr. dag.
  3. Lauvjern eller lauvkniv ble brukt til å hogge av kvistene, og var trærne høge, kunne de bruke en trekrok til å bøye greinene ned, så de fikk tak i lauvet. Lauv av asp og selje kunne også bli raspa med bare fingrene.
  4. Lauv ble tatt både av stående og nedhogne trær. Helst ble det tatt av de samme trærne, med ei mellomtid av 4 a 5 år. Trærne kunne være over mannshøgde når de begynte å ta lauv av dem. På inngjerdene kunne det stå seljetrær som hadde vært lauva gjennom mange slektledd.
  5. Lauvskjervene ble hengt opp i skogen til de ble halvtørre. Ble så kjørt inn og kasta opp på høystabbenene. De som tok riktig mye lauv, satte stakker, og de vendte toppenden inn mot stanga. I en slik stakk kunne bli lagt 100 a 150 kjerv. Surlauv er ikke kjent her.
  6. Lauvet ble kjørt heim på vinterføre. Lauvdona ukjent.
  7. Lauv ble tatt både på innmark og i utmark. Det var helst kvinner som tok lauvet.
  8. Lauvet ble som sagt oppbevart på høystabben. Sau og geit fikk et kjerv morgen og kveld.
  9. Selje og asp.
  10. Lauv til griser har vært lite brukt her.
  11. Fellesarbeid med lauving ukjent her.
  12. - 15. Har ikke vært brukt her.
- Lauv som rakes sammen:
1. Daulauv. 2. Bjørk, asp og selje. 3. Rive. 4. Sekker.
  5. Kvinner. 6. I en bingje.
  7. For det meste ble det brukt uten blanding til sauer og geiter.
  8. Asp og selje.
  9. Nødsfor. Det ble nokså alminnelig brukt for en 50 - 60 år siden.